

Pla de Voluntariat

Original: 2008

Actualitzat: 2014

1. Emmarcament: Carta del 1r Congrés del Voluntariat Català (1996)
2. Voluntaris i voluntàries a XCS
 - 2.1. XCS
 - 2.2. Tasca de l'Associació XCS
 - 2.3. XCS creu en el voluntariat
 - 2.4. Sintonia del voluntari/ària amb l'entitat
 - 2.5. Voluntaris/àries responsables
 - 2.6. Actitud bàsica del voluntari/ària a XCS
3. Els eixos de treball de XCS
 - 3.1. Les àrees d'acció de XCS
 - 3.2. La participació dels voluntaris/àries
4. Organització i gestió del voluntariat
 - 4.1. Dues modalitats de voluntariat
 - 4.2. Responsables del voluntariat
 - 4.3. Supervisió i assessorament
5. Difusió del voluntariat
 - 5.1. Entorn immediat
 - 5.2. El barri
 - 5.3. Moviments socials
 - 5.4. L'àmbit ongds
 - 5.5. Entitats i publicacions del sector
 - 5.6. La primera difusió del voluntariat
6. Acollida i compromís
 - 6.1. Quadern d'acollida
 - 6.2. Acollida inicial
 - 6.3. Fitxa del voluntari/ària
 - 6.4. Full de compromís
 - 6.5. Assegurança
7. Formació
 - 7.1. Finalitat
 - 7.2. Formació bàsica
 - 7.3. Formació específica
 - 7.4. Formació complementària
8. Acompanyament i avaluació
 - 8.1. Finalitat
 - 8.2. Junta Directiva
 - 8.3. Voluntariat Tècnic
 - 8.4. Voluntariat de Gerència
 - 8.5. Trobada de voluntaris
9. Finalització del voluntariat
 - 9.1. Notificació amb antelació
 - 9.2. Reunió de valoració

1. Carta del 1r Congrés del Voluntariat Català (1996)

Considerem que:

- Que el voluntariat és una manifestació solidària que es canalitza per mitjà d'entitats sense afany de lucre.
- Que tots els ciutadans tenen dret d'organitzar-se i contribuir, d'acord amb llurs preferències i capacitats, a la tasca que realitza el voluntariat.
- Que el compromís d'actuació que suposa el voluntariat es fonamenta en una decisió lliure i personal motivada per principis de solidaritat i altruisme.
- Que el voluntariat contribueix a un desenvolupament social del nostre entorn i del món, més just, solidari, equilibrat, pacífic i respectuós amb el medi, mitjançant la participació dels ciutadans en la vida de les societats.
- Que el voluntariat estimula la responsabilitat social dels ciutadans i contribueix a la resolució de les necessitats socials.
- Que el voluntariat fonamenta la seva acció en els principis d'associació i participació democràtica, respecte a la dignitat, igualtat i llibertat de la persona.

D'acord amb els aspectes esmentats, i per tal d'impulsar el creixement del fet voluntari i la seguretat jurídica, proposa que totes aquelles persones voluntàries i les entitats en què s'organitzen acomodin la seva actuació als següents:

Drets del voluntari

1. Obtenir informació de l'entitat en què col·labora sobre el funcionament, les finalitats i les seves activitats. Rebre suport en el desenvolupament de l'acció voluntària i mitjans per poder exercitar-la convenientment.
2. Rebre la formació necessària per al desenvolupament de l'activitat.
3. Ser tractat sense cap tipus de discriminació i amb tot el respecte per la seva condició i creences.
4. Gaudir d'acreditació suficient com a voluntari davant de tercers i obtenir certificació de la seva participació en els programes.
5. Participar activament en l'elaboració, planificació, execució i avaluació dels programes i activitats en què col·labori, amb el reconeixement social de la seva activitat.
6. Ser cobert dels riscos derivats de l'activitat que du a terme com a voluntari i dels danys que, involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitat.
7. Rescabalar-se, si ho vol, de les despeses que li pugui ocasionar l'activitat voluntària.
8. Acordar lliurement les condicions de la seva acció voluntària i el compromís de les tasques definides conjuntament, el temps i horari que hi podrà esmerçar i les responsabilitats acceptades per cadascú.

Deures del voluntari

1. Cooperar en la consecució dels objectius del programa en què participi per al compliment dels compromisos adquirits dins de l'organització.
2. Realitzar l'activitat a què s'ha compromès amb responsabilitat, bona fe i gratuïtat, donant suport de manera activa a la seva entitat i respectant les normes internes de funcionament.
3. Observar les mesures de seguretat i higiene reglamentades, i aquelles que siguin adoptades per l'entitat.
4. Rebutjar qualsevol contraprestació econòmica o material que li pugui ser oferta pel beneficiari o per tercers en virtut de la seva actuació.
5. Mantenir la confidencialitat, sense perjudici dels drets de la persona, de les informacions rebudes i conegudes en el desenvolupament de la seva activitat, tant respecte dels beneficiaris com de l'entitat.
6. En cas de renúncia, s'ha de notificar amb antelació o s'ha de continuar l'activitat fins que puguin adoptar-se les mesures necessàries per evitar perjudicis greus al servei.

La carta del Voluntariat ha estat reconeguda i adoptada pel Parlament de Catalunya en la seva Resolució 98/V de 29 maig 1996.

2. Voluntaris i voluntàries a XCS

XCS (Xarxa de Consum Solidari) és una associació sense ànim de lucre, legalment constituïda amb NIF G-61749297, fundada l'any 1999. Les finalitats de l'associació són:

- La promoció i realització d'activitats culturals a favor del comerç just.
- La promoció de la comunicació entre entitats cíviques de caràcter solitari en general.
- La promoció d'iniciatives que puguin contribuir a la dinamització a l'estat espanyol de les idees de consum responsables i solidari i de respecte al medi ambient i als drets humans.
- La cooperació internacional amb països del sud i amb contraparts que compleixin els criteris de comerç just i/o desenvolupament sostenible.

2.1. Tasca de l'Associació XCS. Es concentra en:

- Realització d'esdeveniments per la promoció del comerç just i el consum responsable.
- Comercialització i distribució de productes de comerç just arreu de l'estat espanyol i a la botiga de l'entitat.
- Realització de projectes de cooperació al desenvolupament a Àfrica subsahariana i Sud-Amèrica.
- Sensibilització social a través de xerrades i activitats.

2.2. XCS creu en el voluntariat. Els voluntaris i voluntàries són fonamentals pel funcionament de l'entitat i són expressió del seu tarannà. Ells/es són uns agents de canvi social que imprimeixen a la seva tasca el valor afegit de la gratuïtat, la proximitat, i l'actitud militant. El desplegament d'aquests valors els fa créixer a ells, fa créixer els destinataris de la seva acció, fa créixer els altres col·laboradors del projecte i fa créixer, en definitiva, el projecte comú de XCS.

2.3. Sintonia del voluntari/ària amb l'entitat. Els voluntaris i voluntàries de XCS han de conèixer l'entitat i sintonitzar amb el seu tarannà. XCS, com indica el seu nom, pretén ser una Xarxa de gent, d'entitats i de moviments socials articulades, que treballi de forma coordinada per un món més just i sostenible. Un gest bàsic d'identificació amb aquesta pretensió és fer-se soci de l'Associació.

2.4. Voluntaris/àries responsables. Un tret característic de XCS és que és una associació que promou el voluntariat i les accions individuals articulades en unes finalitats col·lectives organitzades. Els/les voluntàries seran sempre subjectes actius. Cadascú, en el seu àmbit, serà

protagonista i responsable, fomentant sempre la convicció que són agents de canvi social.

2.5. Actitud bàsica del voluntari/ària a XCS: consisteix a entrar dins d'una dinàmica ja existent , disposat a coordinar-se amb la resta de voluntariat així com amb bels equips tècnics existents I treballar en la direcció que decideix l'òrgan màxim de l'associació: L'assemblea General de socis/es.

3. El Procés de treball de XCS

3.1. El treball de la de XCS es concreta en tres grans eixos:

- Educació pel desenvolupament: Realitzant activitats de sensibilització sobre els actuals models de consum , les seves conseqüències i les seves alternatives; Promoció del turisme responsable;
- Activitats de comercialització de productes de comerç just tant de petits productors del sud com de productors de nord que refusen el model imperant de producció i opten per models de producció respectuosos social y mediambientalment que fomentin la sobirania alimentaria del camperolat.
- Realització de projectes de cooperació al desenvolupament pel foment de la sobirania alimentaria i el foment de la incidència política del petit camperolat, posant especial atenció a la participació de les dones .
- Actualment la entitat treballa a Senegal, Equador , Mali i Bolívia.

Aquests tres eixos de treball són els mitjans amb que l'entitat treballa per aconseguir els seus fins i per poder realitzar una feina eficaç.

3.2. La participació dels voluntaris/àries en aquesta tasca es concreta en:

- Participació en fires de promoció del comerç just i el consum responsable per tot l'Estat Espanyol.
- Gestió i atenció al públic a la botiga de comerç just de Barcelona.
- Suport a tasques de gestió diària i de gerència.
- Suport a la formulació i gestió de projectes de EPD
- Suport a la formulació i gestió de projectes de cooperació al desenvolupament.
- Feines concretes a terreny tant a l'Àfrica com Amèrica llatina.
- Suport a la elaboració i gestió de materials d'EPD i de promoció del comerç just.
- Participació en reunions amb altres entitats del sector en representació de l'entitat.
- Participació en els òrgans de govern de l'entitat.

4. Organització i gestió del voluntariat

4.1. Dues modalitats de voluntariat. L'acció voluntària a XCS es desplega de dues formes:

- *Voluntariat en equip*, en què l'activitat es realitza treballant simultàniament en grup: Voluntariat de dinamització d'activitats lúdiques per a la promoció del comerç just, participació en fires , i la Junta Directiva..
- *Voluntariat de projectes*, en què l'activitat es realitza individualment, en companyia d'un assalariat: voluntariat de gerència Voluntariat de cooperació i voluntariat de EPD

4.2. Responsables del voluntariat

- *Responsabilitat fonamental*. Qualsevol voluntari, pel sol fet de ser-ho, esdevé fonamentalment responsable de la seva acció personal i, així mateix, esdevé co- responsable del grup o del projecte en què participa.
- *Responsabilitat de gestió*. Persones concretes vetllen pel desplegament del procés acollida, formació i seguiment dels voluntaris i voluntàries del seu àmbit d'acció.
- *Responsabilitat institucional*. La Junta Directiva és la primera responsable del funcionament dels voluntaris/àries dins l'entitat. Hi assistirà a les juntes un vocal de voluntariat que vetllarà per la correcta aplicació del pla de voluntariat.

4.3. Supervisió i assessorament

- *Supervisió*. Periòdicament s'avaluarà la fidelitat en l'aplicació del Pla de Voluntariat i la qualitat del desplegament de l'acció voluntària.
- *Assessorament*. Aprenentatge de bones pràctiques i la formació específica en algun àmbit o temàtica.
- Es buscarà el suport d'experts que ajudin a fer la supervisió i l'assessorament.

5. Difusió del voluntariat

5.1. Entorn immediat. La difusió del voluntariat de XCS es desenvoluparà en cercles concèntrics començant sempre per l'entorn més immediat que és la base associativa de XCS. El mitjà de difusió més eficient és el boca-orella. Els butlletins de la XCS, els fulls informatius de XCS.

5.2. Els barris son el segon cercle de difusió. Els centres cívics , l'associació de veïns/ines, la festa major, la fira d'entitats, la festa del comerç just, són espais i moments propicis per donar a conèixer l'entitat, i, consegüentment, tenir l'oportunitat de trobar voluntaris.

5.3. Les botigues de comerç just que comercialitzen productes de la XCS són també un cercle proper on fer difusió, ja sigui directament, ja sigui a través de la web www.xarxaconsum.org.

5.4. L'àmbit universitari és un medi ple d'oportunitats, accessible a través dels altres voluntaris universitaris o per mitjà d'estudiants que facin pràctiques.

5.5. Entitats i publicacions del sector són un cercle més allunyat, però també digne d'aprofitar.

5.6. La primera difusió del voluntariat de XCS és farà oralment o amb una informació escrita clara i concisa. En un segon moment es lliurarà un Quadern d'acollida.

6. Acollida i compromís

6.1. Quadern d'acollida. S'oferirà aquest quadern a qualsevol persona que manifesti interès pel voluntariat a XCS. Aquest document conté la presentació de l'entitat, la presentació dels diferents voluntariats, la formació que rebrà el voluntari, el procés d'acompanyament i els drets i deures del voluntari.

6.2. Acollida inicial. Comprovat l'interès del candidat/a se li farà una acollida personalitzada. En funció del àmbit de treball on s'adscrigui el voluntari/a consistirà a participar en una de les seves reunions. En el Voluntariat de Gerència consistirà en una entrevista amb el/la gerent on se li detallaran les diferents tasques d'acompanyament a la gerència en que pot participar.

6.3. Fitxa del voluntari/ària. Un cop decidida, per ambdues parts, la incorporació del candidat/a, s'omplirà una fitxa de dades del voluntari/ària que l'entitat guardarà amb la privacitat corresponent

6.4. Full de compromís. S'aprofitarà l'avinentsa de formalitzar la fitxa del voluntari/ària per signar, ambdues parts, el Full de compromís

6.5. Assegurança. Un cop signat el contracte es tramitarà l'assegurança obligatòria, de caràcter anual, gestionada amb la Federació Catalana del Voluntariat Social. El seu cost és assumit per l'entitat. També es procurarà concretar la formalització com a soci/sòcia de l'entitat.

7. Formació

7.1. Finalitat. La formació de voluntaris i de voluntàries pretén una visió integral de l'associació i els seus principis.. En primer lloc qualifica el voluntari/ària i la seva acció, després qualifica el beneficiari d'aquesta acció, també qualifica l'activitat en què participa i en darrer terme qualifica a la mateixa entitat.

7.2. Formació bàsica. És imprescindible i consta de dos cursos: Iniciació al voluntariat (12 hores) i Voluntariat en l'àmbit de l'àrea on el voluntari/a desenvoluparà la seva tasca. (4 hores). L'entitat informará adequadament sobre aquests cursos i n'assumirà el cost econòmic. El voluntari/ària es compromet a assistir-hi un cop matriculat.

7.3 Formació específica. Els qui formen part del Voluntariat de projectes de cooperació i de EPD ha de fer un curs de 10 hores en formulació i gestió de projectes.

7.4. Formació complementària. Els responsables del voluntariat de XCS i el voluntari/ària es faran, mútuament, altres propostes de formació que seran aprovades per la Junta Directiva.

8. Acompanyament i avaluació

8.1. Finalitat. L'acompanyament és més una actitud que una activitat específica. Es tracta d'anar dialogant si es compleixen les expectatives mútues en el desplegament de l'acció voluntària. Es tracta de compartir les vivències, les motivacions, els aprenentatges, les deficiències, els conflictes. L'acompanyament s'arrodoneix amb les avaluacions que, com un punt i seguit, ajuden a re situar-se adequadament, per seguir, més motivats, l'acció voluntària. Es deixarà constància de l'acompanyament i de les avaluacions en un full (Doc. 5).

8.2. Junta Directiva: L'acompanyament es fa en les reunions mensuals de la Junta, en les tasques i activitats complementàries que van sorgint i aplegant els seus membres. A finals de curs es revisarà i s'avaluarà, a tall personal i col·lectiu, el desplegament del seu voluntariat.

8.3. Equip Tècnic comercialització. L'acompanyament es fa en les reunions setmanals que té l'Equip, en les trobades periòdiques, en les múltiples activitats a l'entorn de la venda i promoció del comerç just (fires, mercats, torns d'atenció a la botiga,..) A finals de curs es revisarà i s'avaluarà, a tall personal i col·lectiu, el desplegament del seu voluntariat.

8.4. Voluntariat EPD. El coordinador/a de EPD, amb el suport de l'Equip Tècnic, té cura de l'acompanyament. Es concreta en contactes esporàdics (telefònics, correu electrònic), en trobades personals (destinades a escoltar, orientar, motivar, agrair, corregir la tasca del voluntari/ària), en trobades periòdiques de tots els voluntaris/àries amb l'Equip Tècnic (per organitzar i avaluar el funcionament de les diferents activitats dutes a terme per voluntaris/es). Aquestes reunions tenen un full d'acompanyament (Doc. 5). A finals de curs es revisarà i s'avaluarà, a tall personal i col·lectiu, el desplegament del seu voluntariat.

8.5. Voluntariat de Gerència. En té cura personal el/la coordinadora de XCS a través de contactes assidus i de reunions periòdiques de coordinació amb tot l'equip de voluntaris i voluntàries. A finals de curs es revisarà i s'avaluarà, a tall personal i col·lectiu, el desplegament del seu voluntariat.

8.6. Trobada de voluntaris/àries de XCS. Un cop l'any es farà una trobada de tots els voluntaris/àries de XCS. Serà una trobada formativa i lúdica alhora.

9. Finalització del voluntariat

9.1. Notificació amb antelació. Quan el voluntari/ària deixi de col·laborar amb l'entitat ho comunicarà amb la suficient antelació perquè es pugui cercar un substitut.

9.2. Reunió de valoració. Es farà una reunió final d'acompanyament i d'avaluació (Doc. 5).

Plaça Sant Agustí vell
nº 15 008009
Barcelona
xarxaconsum.net